SİMGELER VE KISALTMALAR 7
TEŞEKKÜR 9
SUNUŞ 11
1. GİRİŞ 13
1.1. Pontus Kelimesinin Kökeni 17
1.2. Tarihte Pontus Coğrafyası 19
1.3. Pontus Krallığı 21
1.4. Trabzon Devleti 27
1.5. Pontus Meselesi Nedir? 32
1.6. Hititler ve Doğu Karadeniz Bölgesi 35
1.7. Yunanlılar ve Doğu Karadeniz Bölgesi 41
2. PONTUS SORUNUN ORTAYA ÇIKIŞI VE MAHİYETİ 47
2.1. İç Unsurlar 48
2.1.1. Diplomatik Faaliyetler 52
2.1.2. Çetecilik Faaliyetleri ve Askeri Müdahale Teşebbüsleri 60
2.2. Dış Unsurlar 66
2.2.1 Yunanistan 67
2.2.2. İngiltere 70
2.2.3. Fransa 73
2.2.4. Amerika 75
2.3. Yunanistan Merkezli Zararlı Cemiyetler Ve Örgütler 78
2.3.1. Milliyetçilik 78
2.3.2. Askeri Amaçlı Örgütler 82
2.3.2.1. Mavri Mira Örgütü 82
2.3.2.2. Asya-yı Suğra Örgütü (Küçük Asya Cemiyeti) 84

2.3.2.3. Rum – Yunan Müdafaa-i Milliye Örgütü . . .85
2.3.2.4. Rum – Yunan İttihat-ı Milli Örgütü 86
2.3.2.5. Yunan Bahriye İdaresi 86
2.3.2.6. Rum İzci Örgütleri 87
2.3.2.7. Yunan Ahz-ı Asker Şubesi 87
2.3.2.8. Yunan – Rum Salib-i Ahmer Örgütü 88
2.3.2.9. Trakya Komitesi 88
2.3.3. Kültürel ve Ekonomik Amaçlı Örgütler 89
2.3.3.1. Rum Matbuat Örgütü 89
2.3.3.2. Beyoğlu Rum Edebiyat Örgütü 90
2.3.3.3. Rum Ticaret Örgütü 90
2.3.4. Diğer Örgütler 91
2.3.4.1. Rum Göçmenler Cemiyeti 91
2.3.4.2. Meşru Müdafaa Cemiyeti 92
2.3.4.3. Rum Teceddüt ve İhya Cemiyeti 92
2.3.4.4. Pontus Cemiyeti 93
2.3.4.5. Batum'da Kurulan Pontus Cemiyetleri . . .95
2.3.4.6. Çetecilik Faaliyetleri 97
2.4. Helenizm 98
2.5. Yunanistan'ın Megali İdeasında Pontus'un Yeri 101
3. PONTUSÇU FAALİYETLER VE KARŞI TEDBİRLER 125
3.1. Teşkilatın Faaliyeti 125
3.1.1. Politik Faaliyetler 125
3.1.2. Fiili hareketler 126
3.1.2.1. Mondros Mütarekesinden Önceki Rum Çete Faaliyetleri 126
3.1.2.2. Mondros Mütarekesinden Sonraki Rum Faaliyetleri 127
3.2. Pontusçuluğa Karşı Alınan Tedbirler 131
3.2.1. Mustafa Kemal Paşa'nın İlk Tedbirleri 133
3.2.2. Milli Cemiyetlerin Kuruluşu 134
3.2.2.1. Cemiyet-i Hayriye-i İslamiye 134
3.2.2.2. İhtiyat ve Zabitan Cemiyeti 134
3.2.2.3. Karadeniz Türkleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti 134

3.2.2.4. Trabzon Muhafaza-i Hukuk-i Milliye Cemiyeti 135
3.2.3. Askeri Tedbirler 138
3.2.3.1. Topal Osman Ağa Müfrezesi 139
3.2.3.2. Samsun Bahriye Muhafız Müfrezesi 143
3.2.3.3. Merkez Ordusu 144
3.2.4. İdari Tedbirler 147
3.2.5. Adli Tedbirler 155
3.3. Pontusçuluğa Karşı Alınan Tedbirlere İtilaf Devletlerinin Tepkileri 158
4. PONTUSÇU FAALİYETLERİ DESTEKLEYEN POLİTİK UNSURLAR
4.1. Ermenilerin Tutum Ve Destekleri 163
4.2. Fener Patrikhanesi'nin Pontusçu Faaliyetleri 168
4.2.1. Patrikhane'nin Anadolu'daki Faaliyetleri 169
4.2.1.1. Trabzon Metropoliti'nin Pontus Devleti Kurma Çabaları 169
4.2.1.2. Samsun Metropoliti'nin Faaliyetleri 172
4.2.1.3. Giresun Metropoliti'nin Faaliyetleri 173
4.2.1.4. Patrikhanenin Günümüz Faaliyetleri 174
4.3. Misyonerlik Faaliyetleri ve Pontusçuluk 179
4.3.1. Misyonerlik Nedir 179
4.3.2. Tarihî Gelişimi 180
4.3.3. Misyonerlik Faaliyeti 181
4.3.4. Misyonerlik Faaliyetinde Hedef Alınan Kitleler 182
4.3.5. Misyonerliğin Dünyada Yayılma Stratejisi 185
4.3.6. Misyonerlerin Aktif Olarak Görev Yaptıkları Kurum ve Kuruluşlar 191
4.3.7. Misyon Metodolojisi 191
4.3.8. Anadolu'da Misyonerlik Faaliyetleri 194
4.3.9. Türkiye'de Misyonerlik Faaliyetlerinin Yoğun Olduğu Bölgeler ve İller 200
4.3.10. Misyonerlerin Pontus Faaliyetleri 202
4.3.10.1. Tarihi İlişki 202
4.3.10.2. Günümüz Faaliyetleri 210

5. CUMHURİYET DÖNEMİNDE PONTUSÇULUK FAALİYETLERİNİN YENİDEN GÖRÜLMESİ
5.1. Milliyetçilikle Beraber Düşünülmesi Gereken Psikoloji Kökenli Kavramlar 215
5.1.1. Etnisite 216
5.1.1.1. Seçilmiş Travma 216
5.1.1.2. Seçilmiş Zafer 217
5.1.1.3. Etnik Çadır 218
5.2. Soykırım ve Asimilasyon İddiaları 221
5.3. Günümüzde Pontusçu Faaliyetler ve Yunanistan'ın Beklentileri 236
5.3.1. Dünya Barışına Katkı Toplantısı, İstanbul –1994 . . 252
5.3.2. Vahiy ve Çevre Sempozyumu, Patnos (Batnaz) Adası – 23 Eylül 1995 252
5.3.3. Din - Bilim ve Çevre Sempozyumu, 20 - 28 Eylül – 1997 255
5.3.4. AGİT Bildirisi (Varşova- 6 Ekim 1998) 263
5.3.5. Türk Vatandaşlarının Eğitim ve İş Kisvesi Altında Yunanistan'a Götürülmeleri 264
5.4. Yunanistan'ın Beklenti ve Girişimleri 268
6. SONUÇ 273
6.1. Yunanistan'ın Türkiye'ye Yönelik Politikasının Genel Görünümü 280
6.2. Türkiye'nin Stratejik Yaklaşımları 283
6.3. Senaryolar 287
EKLER 291
KAYNAKLAR 325